

Státní služba

Březen 2018

Informace o projektu sekce pro státní službu s názvem Podpora profesionalizace a kvality státní služby a státní správy a registračním číslem CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0006173 lze stále nalézt na www.statnisluzba.cz.

Projekt sekce pro státní službu očima služebních úřadů

O obsahu projektu sekce pro státní službu jsme již psali ve Veřejné správě v čísle 2/2017. Nyní má za sebou rok své realizace a je třeba přiblížit, jak postupuje dál a co konkrétního již přinesl svým příjemcům. Následující text tedy popisuje dosavadní práce na projektu, již dosažené výstupy a rovněž popis plánovaných aktivit, jejichž výsledek by měl být pro služební úřady přínosem.

Začínáme s kvalitou aneb kvalita na prvním místě

Největší přínos, ale také dopad mají aktivity spojené s řízením kvality, chcete-li systémy řízení kvality. K jejich zavedení zavazuje služební úřady Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014–2020, vládou schválený mimo jiné v souvislosti s čerpáním finančních prostředků z programů ESIF. Sekce pro státní službu k tomuto úkolu zpracovává rámec a obsah tak, aby pro používání metod řízení kvality ve správních úřadech nadále nechyběla systematická podpora a koordinace, jak ukázala analýza využívání metod řízení kvality ve veřejné správě, zpracovaná v roce 2016. Mimochodem – tato analýza rovněž ukázala, že z tehdejšího celkového počtu 229 služebních úřadů zavedlo některý z nástrojů či metod řízení kvality a systematicky jej nadále řídilo celkem 11 služebních úřadů, z toho čtyři takzvané nadřízené služební úřady.

Analýza rovněž ukázala, že není příliš reálné využít plošně některou z metod řízení kvality k tomu, aby

byla vyhlášena jako jediná správná pro celou českou státní správu. V současných podmínkách rovněž není reálné vyhlásit jako správné pro jejich plošné zavedení i několik metod řízení kvality tak, jak původně poža-

„Sekce pro státní službu zavede systémy řízení kvality ve služebních úřadech. Zpracuje principy vhodné pro veřejnou správu a ty, které nejsou obsažené v zákoně o státní službě.“

doval Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014–2020. Navíc v době, kdy služební úřady implementovaly tehdy revoluční zákon o státní službě.

Z tohoto důvodu přistoupila sekce pro státní službu k úkolu zavést systémy řízení kvality ve služebních úřadech tak, že zpracuje (*a pro služební úřady stanoví jako povinnost je zavést*) určité principy řízení kvality zvolené za vhodné pro veřejnou správu a zároveň takové, které nejsou obsažené ve zmíněném zákoně o státní službě. Vznikla tak série dokumentů, které jsou základem pro služební úřady a jejich cestu za vyšší kvalitou. Ten nejzásadnější dokument nyní bude čekat na výsledek připomínkového řízení a na rozhodnutí vlády.

Prvním ze série dokumentů je Metodika zavádění řízení kvality ve

služebních úřadech, která popisuje průběh a harmonogram jednotlivých s tím spojených kroků. Zároveň stanovuje takzvané oblasti pro následné určení detailního rozsahu řízení kvality ve služebních úřadech. Stejně se již v tomto materiálu počítá s „minimální“ a „optimální“ mírou požadované úrovně kvality ve služebních úřadech. Metodika byla schválena vládou 10. dubna 2017 usnesením č. 275.

Ruku v ruce s povinnostmi cokoliv implementovat musí jít zajištění patřičného vzdělávání osob s tím spojených. Proto byl zpracován a na Radě vlády pro veřejnou správu schválen materiál Metodické doporučení ke vzdělávání státních zaměstnanců služebních úřadů v oblasti řízení kvality stanovující obsah, formy, rozsah a cílové skupiny vzdělávání. S realizací tohoto vzdělávání počítá zmíněný projekt sekce pro státní službu.

V návaznosti na Metodiku byl zpracován Metodický pokyn pro řízení kvality ve služebních úřadech, jehož prvotní verzi vláda vzala na vědomí v říjnu 2017. Ten se stal základem testování ve dvou pilotních úřadech. Po získaných zkušenostech byl materiál dopracován a rozeslán do zmíněného připomínkového řízení.

V případě schválení Metodického pokynu ve vládě bude tento materiál představovat pro služební úřady požadavek na zavedení buď minimální míry řízení kvality rozpracované do deseti „kritérií zlepšování“, nebo dobrovolný přístup k zavedení vybrané metody řízení kvality. Stejně tak se služební úřady budou muset rozhod-

nout, zda pro tyto činnosti využijí finančních prostředků alokovaných v rámci Operačního programu Zaměstnanost.

V případě, že materiál vláda schválí, bude obsahu Metodického pokynu věnováno některé další číslo tohoto newsletteru. Každopádně je již nyní nutné přiznat, že zavádění řízení kvality ve služebních úřadech je jednou z nejrozsáhlejších aktivit zmíněného projektu a pro služební úřady se po implementaci zákona o státní službě stává dalším z náročných, ale důležitých úkolů. Službou tohoto projektu pro služební úřady je, že jim sekce pro státní službu poskytne detailní popis toho, co mají implementovat, a návod, jak mají při tom postupovat. Zároveň bude připraveno jak adekvátní školení pro příslušné cílové skupiny, tak tým odborníků k pomoci se zaváděním. Ti budou schopni následně posoudit zavedený systém a poskytnout služebním úřadům zpětnou vazbu, v kvalitářské terminologii označované jako „posouzení třetí stranou“. Služební úřady v tomto úkolu nezůstanou samy, k dispozici jim bude v průběhu jeho naplňování, tedy do června 2021, metodické centrum v rámci sekce pro státní službu.

„Sekce pro státní službu poskytne služebním úřadům detailní popis toho, co mají implementovat, a návod, jak mají při tom postupovat.“

Elektronizujeme úřednickou zkoušku
Další neméně důležitou službou projektu pro služební úřady je elektronická podpora zejména obecné části úřednické zkoušky.

Ta je podle zákona o státní službě tvořena obecnou a zvláštní částí. Obecná část úřednické zkoušky se koná písemnou formou prostřednictvím testových otázek, po jejichž správném zodpovězení následuje zvláštní část úřednické zkoušky, uskutečněná v ústní formě před zkušební komisí. Popsaný proces je nyní

po administrativní stránce náročný, zejména z hlediska bezchybné koordinace všech informací nebo zpracovávání a vydávání příslušných listinných dokumentů. Realizaci některých procesů úřednické zkoušky je ze zákona o státní službě nápomocen Informační systém o státní službě a jeho dva moduly: Portál pro přihlašování na úřednickou zkoušku a Evidence provedených úřednických zkoušek.

Vzhledem k tomu, že tento Informační systém obsahuje pouze zákonem určené údaje, byl prozkoumán celý proces úřednické zkoušky a označeny ty činnosti, které je možné automatizovat prostřednictvím elektronické aplikace. Ta představuje jeden z výstupů projektu, pracovní se pro ni ujal název ELTES jako zkratka pojmu „elektronické testování“. ELTES je již naprogramován a nyní je dokončováno jeho napojení na Informační systém o státní službě ve smyslu předávání datových vět před zkouškou do ELTESu a po zkoušce do ISOSSu. Aplikace by měla být pilotně testována a následně upravována v průběhu roku 2018 tak, aby její ostrý provoz byl spuštěn začátkem následujícího roku.

Pokračujeme ve školeních

Dalším souborem aktivit připravených projektem pro služební úřady jsou školení v institutu zákona o státní službě. Loňský rok byl věnován zpracování a následné realizaci veřejné zakázky pro dodání místa a organizace plánovaných seminářů a konferencí. Nyní jsou předmětné smlouvy podepsány a aktivity mohou být spuštěny. Bez ohledu na zmíněný proces byly již přesto některé semináře pod hlavičkou projektu zorganizovány. Jednalo se o témata Výběrové řízení podle zákona o státní službě, Kárná odpovědnost a kárné řízení podle zákona o státní službě, Novela zákona o státní službě a Právní úprava služebního hodnocení. V rámci projektu jsou připravena další témata, například: změny služebního poměru; správní řízení ve věcech služebního poměru; systemizace služebních a pracovních míst a její změny; výkon státní služby z jiného místa a pravidla pro vytvoření předpokladů sladění rodinného a osobního života s vý-

konem státní služby; whistleblowing a právní institut stížností podle § 57 zákona o státní službě; služební doba a služební volno nebo odměňování. Další témata mohou vyplynout z praxe implementace zákona o státní službě, z jeho novely nebo z požadavků služebních úřadů. V letošním roce se rovněž uskuteční první plánovaná projektová konference.

Anonymizujeme a zveřejňujeme rozhodnutí

Sekce pro státní službu (nejen na základě požadavku služebních úřadů) rozhodla a v rámci projektu připravila ke zveřejnění vybraná rozhodnutí ve věci státní služby vydaných náměstkem ministra vnitra pro státní službu, a to v anonymizované podobě. Zároveň je zpracovávána databáze těchto

rozhodnutí, obsahující jejich identifikaci a příslušnou právní větu vystihující obsah daného rozhodnutí. Pro zveřejnění těchto anonymizovaných rozhodnutí jsou upravovány webové stránky www.statnisluzba.cz tak, aby byla přístupná pod heslem a jménem.

Elektronizujeme správu dokumentů

Další službou pro služební úřady bude elektronický systém určený zejména pro seznámení s dokumenty státní služby, pracovně nazvaný eSIAŘ (elektronický systém interních aktů řízení). Stejný systém úspěšně spustilo Generální finanční ředitelství, nyní jej pilotně zavádí Ministerstvo financí.

Cílem aplikace je, vedle hlavního účelu, kterým je distribuce interních předpisů státním zaměstnancům služebních úřadů pro jejich prokazatelné

seznámení, elektronicky podpořit celou správu interních předpisů od jejich vkládání, řízené seznamování se s nimi, dohledávání verze po uplynutí účinnosti, dohledávání jednotlivých verzí daného předpisu k určitému datu nebo fulltextové vyhledávání v obsahu dokumentů.

Jak již bylo uvedeno, hlavním smyslem aplikace je zajistit prokazatelné seznamování státních zaměstnanců s interními předpisy. Aplikace bude jednak zajišťovat přenos služebních předpisů sekce pro státní službu směrem ke služebním úřadům, ale zároveň ji bude možné poskytnout služebním úřadům pro správu jejich interních předpisů, samozřejmě, že bez přístupu jiného úřadu. Tento druhý přístup je nyní diskutován z hlediska veřejných zakázek. Po obsahové stránce bude

v tomto případě aplikace jakousi elektronickou sbírkou interních aktů řízení daného služebního úřadu. Znamená to tedy, že vedle dokumentů státní služby bude služební úřad rozesílat k prokazatelnému seznámení státních zaměstnanců interní předpisy, přičemž rozesílání bude probíhat podle stanoveného klíče. V praxi to znamená, že daný dokument nemusí být rozeslán všem státním zaměstnancům, ale jen těm, kteří mají povinnost se s daným dokumentem seznámit. Příslušní zaměstnanci budou určeni buď podle vykonávané agendy, nebo útvaru. Každý zaměstnanec bude mít možnost nahlížet do přehledu dokumentů, se kterými se již v minulosti seznámil a které má aktuálně k seznámení. Příslušný představený bude naopak podřízeným zaměstnancům přidělovat dokumenty k seznámení a bude mít přehled o celkovém stavu. Aplikace je připravena co do obsahu, nyní se připravuje technické řešení.

Analyzujeme a vyhodnocujeme

Zákon o státní službě byl schválen 1. října 2014 a vydán ve Sbírce zákonů pod číslem 234 byl 6. listopadu 2014. Téhož dne byla již některá ustanovení zákona účinná, plnou účinnost nabyl zákon 1. ledna 2015. V listopadu 2016 tedy uplynuly dva roky od zahájení implementace tohoto přelomového zákona. Staly se mimo jiné milníkem pro vyhodnocení dosavadní implementace zákona a s tím souvisejících aktivit ve státní službě.

„V rámci projektu bude zpracována takzvaná ex-post analýza dopadů regulace, včetně vyhodnocení účinnosti pravidel organizace služebních úřadů.“

V rámci projektu bude zpracována takzvaná ex-post analýza dopadů regulace (*expost RIA*), včetně vyhodnocení účinnosti pravidel organizace služebních úřadů (*nařízení vlády č. 92/2015, o pravidlech pro organizaci služebního úřadu*) a vyhodnocení do-

savadní praxe při určování oborů služby (podle nařízení vlády č. 106/2015, o oborech státní služby) a jejich souladu s katalogem správních činností (nařízení vlády č. 302/2014, o katalogu správních činností). I přesto, že zákon o státní službě právě probíhá novelizací, bude expost RIA zpracována, zejména proto, aby se na dopady tohoto právního předpisu získal komplexní pohled. Nyní probíhá zadávací řízení na dodavatele zpracování expost RIA. Tento způsob realizace byl zvolen zejména pro zachování nadhledu na implementaci zákona o státní službě a pro získání externí zpětné vazby. Z tohoto hlediska byla rovněž zvolena metodika RIA, zejména k zachování objektivního přístupu k vyhodnocení dopadů tohoto právního předpisu. Zpracování expost RIA za využití Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace bude zahájeno po podpisu smlouvy s externím dodavatelem.

Předmětem další analýzy, která bude výstupem tohoto projektu, je zmapovat a vyhodnotit úpravu stěžejních oblastí zákona o státní službě ve vybraných zemích Evropské unie s cílem získat zkušenosti a dobrou praxi z implementace státní služby v rámci tamních systémů veřejné správy. Prvním výstupem tohoto úkolu je rámcová analýza států Unie v otázkách státní služby obsahující informace o podobě státní služby ve vy-

Evropská unie Evropský sociální fond Operační program Zaměstnanost

braných státech. Ta vychází výhradně ze zdrojů dostupných dálkovým přístupem. Analýza odpovídá na předem definované okruhy otázek v následujících státech Evropské unie: Belgie, Malta, Estonsko, Spolková republika Německo, Francie, Nizozemsko, Chorvatsko, Polsko, Irsko, Rakousko, Itálie, Velká Británie. Nyní se zpracovává druhá část analýzy, v jejímž rámci byly pro detailní zkoumání zvoleny jen některé státy nebo instituty. Výstup druhé fáze analýzy bude dokončen v červnu 2018 a následně zveřejněn.

Další analýza se věnuje porovnání různých druhů služebních vztahů týkajících se státních zaměstnanců, úředníků územních samosprávných celků, příslušníků bezpečnostních sborů, soudců apod. s cílem poučit se ze vzájemné prostupnosti principů právních úprav daných služebních poměrů veřejného sektoru vymezením příkladů dobré praxe ve stěžejních institutech zákona o státní službě. Nyní je dokončeno detailní porovnání zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, a zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících samosprávných celků.

Výše zmíněné analytické dokumenty budou nezbytným východiskem pro podporu a nastavení dalšího směřování státní služby.

Hledáme posily do řešitelského týmu

I přesto, že se aktivity spojené s projektem realizují a jeho řešitelský tým je v základu sestaven, stále pro projekt hledáme nové kolegy. Jak do služebního poměru, tak jako poradce na dohodu o pracovní činnosti hledáme experty nebo osoby se zkušenostmi s metodami řízení kvality. Na dohodu o pracovní činnosti rovněž hledáme kolegy pro analytickou práci, například s právním povědomím nebo s jazykovými znalostmi. Zájemci se mohou ozvat na e-mailovou adresu stepanka.cvejnova@mvcz.cz.

Zásadní výstupy a dokumenty projektu

Závěrem mi dovoluji nabídnout vaši pozornosti přehled výstupů projektu, ke kterým jsme se zavázali v rámci žádosti o podporu vůči Řídícímu orgánu Operačního programu Zaměstnanost.

Jsou jimi:

- ✓ Analýza účinnosti zákona o státní službě, včetně zpracování expost RIA
- ✓ Analýza stěžejních institutů státní služby ve vybraných zemích EU
- ✓ Srovnávací analýza různých druhů služebních poměrů veřejných zaměstnanců v ČR a ve vybraných zemích EU
- ✓ Analýza rozhodovací praxe a judikatury související se státní službou
- ✓ Elektronický systém pro seznamování s dokumenty státní služby
- ✓ Aplikace vstupního vzdělávání následného
- ✓ Aplikace úřednické zkoušky
- ✓ Metodika zavádění řízení kvality
- ✓ Metodické doporučení pro vzdělávání zaměstnanců služebních úřadů v oblasti řízení kvality
- ✓ Metodický pokyn pro řízení kvality ve služebních úřadech ■

Autorka: **Ing. Štěpánka Cvejnová**, sekce pro státní službu Ministerstva vnitra, ředitelka projektu Podpora profesionalizace a kvality státní služby a státní správy, registrační číslo CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0006173.

